

ÚRAD
PRE REGULÁCIU
HAZARDNÝCH
HIER

Číslo spisu: URHH/002732/2022-190
Číslo záznamu: 014395/2022

PROTIKORUPČNÝ PROGRAM

Úradu pre reguláciu hazardných hier

1. Úvod

Vláda Slovenskej republiky schválila uznesením vlády č. 585/2018 z 12. 12. 2018 „Protikorupčnú politiku Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023“ a členom vlády a predsedom ostatných ústredných orgánov štátnej správy bola uložená povinnosť prijať protikorupčný program, v ktorom budú uvedené konkrétne protikorupčné systémové opatrenia.

Na Úrade pre reguláciu hazardných hier (ďalej len „URHH“) za riadenie protikorupčných rizík (ďalej len „PKR“) zodpovedá menovaný koordinátor protikorupčných rizík.

Účelom PKP URHH je zabezpečiť jednotný postup všetkých útvarov URHH na predchádzaní korupcie prostredníctvom riadenia korupčných rizík a zužovania priestoru na ich vznik a existenciu.

PKP URHH schvaľuje generálny riaditeľ a zverejňuje sa na webovom sídle URHH: <https://www.urhh.sk/>.

2. Vymedzenie pojmov

V tomto dokumente sú použité nasledovné pojmy:

Integrita: vlastnosť osoby, ktorá sa dôsledne prejavuje v čestnom, poctivom, nestrannom a dôveryhodnom konaní v súlade so všeobecne uznávanými hodnotami, etickými zásadami, normami a pravidlami. Miera integrity jednotlivca, orgánu verejnej moci i celého systému inštitúcií sa hodnotí podľa vonkajších prejavov a konania v súlade s deklarovanými hodnotami a zásadami. V tomto zmysle je medzi integritou a tendenciou ku korupcii nepriamoúmerný vzťah. Treba zdôrazniť, že pojem „integrita“ nie je totožný s pojmom „bezúhonnosť“, ktorá sa podľa príslušných právnych predpisov Slovenskej republiky preukazuje výpisom/odpisom z registra trestov.

Korupcia: Zjednodušená definícia, využívaná aj v medzinárodnom prostredí, označuje korupciu ako zneužitie verejnej moci na nezákonné, súkromné ciele.

Vo všeobecnosti môžeme konštatovať, že ide o protispoločenské a protiprávne javy vo verejnom aj súkromnom sektore, ako sú trestné činy prijímania úplatku, podplácania, nepriameho úplatkárstva, volebnej korupcie a niekedy aj zneužívania právomoci verejného činiteľa.

V zákone č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“ alebo „TZ“) sa v § 328 až § 336 b) uvádzajú druhy konania súvisiaceho s korupciou či úplatkárstvom. Korupcia zahŕňa aj akékoľvek konanie poškodzujúce verejný záujem. Zahŕňa takisto zneužívanie moci, právomoci, vplyvu či postavenia, navádzanie na takéto zneužitie, klientelizmus, rodinkárstvo, protekcionárstvo, vydieranie¹, konflikt záujmov, nezákonný lobing, poskytovanie a prijímanie nenáležitých výhod bez poskytovania protislužby (tzv. prikrmovanie) a spreneveru verejných zdrojov. Zneužitie právomoci verejného činiteľa v zmysle § 326 TZ je vo svojej podstate takisto korupciou.

Európska komisia (ďalej len „EK“) v súvislosti s Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi (ďalej len „EŠIF“) používa všeobecné vymedzenie pojmu korupcia, ktorú chápe ako „zneužitie (verejného) postavenia na osobný prospech“.² Zdôrazňuje, že korupčnými platbami či transakciami sa napomáha

¹ Pozri glosár TSI <https://www.transparency.org/glossary/term/extortion>.

² Dokument EK Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom, Európske štrukturálne a investičné fondy – usmernenia pre členské štáty a orgány zapojené do programu, 16.06.2014, Európska komisia, EGESIF 14-0021-00. (https://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-files/guidance_fraud_risk_assessment_sk.pdf)

mnohým ďalším druhom podvodov, ako sú napríklad falošné fakturácie, fiktívne výdavky alebo neplnenie zmluvných špecifikácií.

V norme ISO 37001³ je pojem korupcia definovaný ako „ponúkanie, sľubovanie, dávanie, prijímanie alebo požadovanie neoprávnenej výhody akejkoľvek hodnoty (ktorá by mohla byť finančná alebo nefinančná), priamo alebo nepriamo a bez ohľadu na miesto (miesta), v rozpore s platnými právnymi predpismi, ako aj úplatok alebo odmena pre osobu, ktorá koná alebo sa zdráha konať v súvislosti s výkonnosťou plnenia povinností tejto osoby“.

Korupčné riziko: V užšom zmysle sa pod týmto pojmom rozumie existencia príležitosti, pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a nákladov spojených s touto korupciou. Zahŕňa aj príčiny alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie⁴ alebo konanie.

Partner vecného vzťahu (obchodný partner): externá strana, s ktorou má organizácia⁵ vecný vzťah⁶ alebo plánuje zriadiť nejakú formu vecného vzťahu.

Protikorupčná prevencia („predchádzanie korupcií“, „prevencia korupcie“): Pod týmto pojmom sa rozumejú systematické postupy na:

- a) odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí a podmienok priaznivých pre vznik existenciu korupcie;
- b) zmenšovanie a odstraňovanie korupčných rizík;
- c) zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie;
- d) odrádzanie osôb od páchania trestných činov korupcie;
- e) posilňovanie kultúry etiky, integrity a protikorupčného povedomia.

Riziko korupcie je riziko, ktoré vyplýva z korupcie, resp. podplácania.

Systém protikorupčného manažérstva: znamená súbor vzájomne prepojených alebo vzájomne sa ovplyvňujúcich prvkov organizácie na vytvorenie protikorupčných politík, cieľov a procesov na dosahovanie protikorupčných cieľov.⁷

Verejná integrita sa chápe ako dôsledný súlad konania so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami s cieľom podporovať a uprednostňovať verejný záujem pred súkromnými záujmami vo verejnom sektore.⁸ V kontexte činnosti orgánov moci sa zároveň chápe ako čestnosť, poctivosť, nezaujatosť, nestrannosť, rešpektovanie dôstojnosti, slušnosť, korektnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť pri vykonávaní úradných povinností a zverených právomocí. Je nesporné, že medzi verejnou integritou a korupciou je nepriamoúmerný vzťah.

Verejný záujem sa chápe ako záujem trvalo a udržateľne zlepšovať v súlade so zásadami právneho štátu a všeobecne uznávanými zásadami etiky a morálky kvalitu života, životných podmienok a blahobytu všetkých občanov alebo väčšine občanov.

V Ústavnom zákone č. 357/2004 Z. Z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v § 2 ods. 2 je pojem verejný záujem na účely tohto zákona vymedzený ako „záujem, ktorý

³ STN ISO 37001:2019.

⁴ Vráťane postoja, reči, pohybov, gest, signálov a ďalších prejavov, o ktorých je možné odôvodnene predpokladať, že osoba dáva najavo svoj úmysel byť účastníkom korupčného vzťahu.

⁵ Podľa ISO 37001 je to osoba alebo skupina ľudí, ktorá na dosahovanie svojich cieľov má vlastné funkcie so zodpovednosťami, právomocami a vzťahmi.

⁶ Vecný vzťah sa podľa ISO 37001 chápe v širšom zmysle tak, že predstavuje činnosti, ktoré sú relevantné na účely existencie organizácie.

⁷ V norme STN ISO 37001:2019-02 (01 0106) sa používa termín „systém manažérstva proti korupcii“. Na účely tohto protikorupčného programu sa namiesto neho ako synonymum používa priezračnejší termín „systém protikorupčného manažérstva“. V hovorovej reči je akceptovateľný aj výraz „protikorupčné riadenie“.

⁸ Odporúčanie Rady OECD o verejnej integrite, OECD 26.1.2017. <http://www.oecd.org/gov/ethics/recommendation-public-integrity>;

prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov“.

V zákone č. 552/2003 Z. Z. o výkone práce vo verejnom záujme sa v § 2 ods. 2 verejný záujem uvádza ako „záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. U zamestnancov zamestnávateľa, ktorými sú právnické osoby podľa § 1 ods. 2 písm. c), výkon práce vo verejnom záujme je aj plnenie povinností zamestnancov v záujme týchto právnických osôb podľa Obchodného zákonníka“.

Verejný záujem ako predmet sústredeného úsilia sa však nechápe ako svojvôľa na úkor ostatných osôb, ale ako oprávnený nárok⁹, pri ktorom sa nezhorší situácia ostatných osôb, a dodržia sa jasné a určité kritériá demokracie¹¹ a právneho štátu.

Zvyšovanie povedomia o korupcii sa chápe ako interaktívny komunikačný proces zlepšovania schopnosti vnímať a pochopiť súvislosti korupcie, jej prejavy, spôsoby a následky, ako aj rozvíjania spôsobilostí, zručností, motivácie a postojov potrebných na *aktivizáciu* protikorupčného správania.

POUŽITÉ SKRATKY

CKO	Centrálny koordinačný orgán
EK	Európska komisia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
GR	generálny/na riaditeľ/ka
GT SÚ	generálny tajomník služobného úradu
IT	Informačné technológie
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
PKP	Protikorupčný program
TZ	Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov
Trestný zákon	Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov
URHH	Úrad pre reguláciu hazardných hier

3. Východiská protikorupčného programu

Pôsobnosť URHH definuje § 77 zákona o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého úrad najmä vydáva všeobecné licencie a rozhoduje o udelení a odňatí individuálnych licencií, rozhoduje o vydaní povolení na odborné posudzovanie a výkon dozoru pre zamestnancov poverenej skúšobne, vykonáva činnosti prevádzkovateľa informačného systému v oblasti prevádzkovania hazardných hier, vedie centrálny register prevádzkovateľov hazardných hier a centrálny register umiestnenia herní, je správcom registra vylúčených osôb, vykonáva dozor nad poskytovaním zakázaných ponúk, vydáva metodické usmernenia pre dozorované subjekty, vykonáva správu odvodov do štátneho rozpočtu, vykonáva dozor a kontrolu nad dodržiavaním tohto zákona a iných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov a v prípade porušenia právnych predpisov udeľuje sankcie.

⁹ <http://publicinterest.info/?q=public-interest-political-philosophy-and-study-public-administration>

4. Faktory, ktoré majú vplyv na realizáciu protikorupčnej politiky na URHH

4.1. Faktory, ktoré majú priaznivý vplyv na realizáciu protikorupčnej politiky

- vôľa bojovať proti korupcii s cieľom znižovať korupčné riziká;
- podpora vedenia URHH pri vypracovaní a zavedení PKP URHH do praxe.

4.2. Faktory, ktoré majú nepriaznivý vplyv na realizáciu protikorupčnej politiky

- nízka dôvera zamestnancov v účinnosť uplatňovania protikorupčných pravidiel v praxi;
- nedostatočné vedomosti o efektívnych postupoch boja proti korupcii a protikorupčnej prevencii na URHH zo strany zamestnancov;
- uplatňovanie protikorupčných pravidiel a morálnych zásad v organizácii je často vnímané ako formálne.

5. Priority PKP URHH

Protikorupčný program URHH vychádza z priorít Protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 ako aj z Národného protikorupčného programu Slovenskej republiky.

Priorita č. 1: Vytvárať a neustále zlepšovať protikorupčné prostredie

Priorita č. 2: Zaviesť efektívny systém manažérstva proti korupcii

6. Riadenie protikorupčných rizík

URHH zaviedol riadenie korupčných rizík prostredníctvom interného riadiaceho aktu a identifikoval rizikové oblasti korupcie.

Pri zavádzaní riadenia protikorupčných rizík boli identifikované ako rizikové nasledovné oblasti:

- v organizácii chýba efektívny systém manažérstva proti korupcii;
- niektoré pracovné pozície môžu byť vystavené nežiadúcim vplyvom s dosahom na rozhodovací proces;
- môžu existovať podmienky priaznivé pre klientelizmus, protekcionárstvo, nezákonné tajné dohody a účasť v korupčných schémach;
- v organizácii chýba kultúra verejnej integrity.

Identifikované oblasti a návrhy riešenia na ich zmiernenie až odstránenie sú súčasťou tohto programu.

7. Ciele a opatrenia PKP URHH

Opatrenia sú navrhnuté na základe úloh vyplývajúcich z Programových vyhlásení vlády Slovenskej republiky z rokov 2016 a 2018, Protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023, námetov z jednotlivých útvarov URHH, na základe odporúčaní z jednotlivých externých a interných auditov a kontrol, významných udalostí pri správe a riadení URHH (organizačné zmeny, zabezpečenie nových činností, zavádzanie nových informačných systémov a informačných technológií) a informácií z externých zdrojov (napr. sťažnosti, podnety, dopyty).

Cieľ č. 1:	Zmenšiť priestor na existenciu a vznik korupčných rizík
Ukazovateľ:	Identifikované a odstránené nedostatky umožňujúce vznik a existenciu korupčných rizík

Identifikácia nedostatkov v organizácii, ktoré umožňujú alebo by mohli umožniť vznik a prípadne existenciu korupčných rizík, musí byť založená na faktoch (zásada dôkazného základu). URHH zavádza systém riadenia korupčných rizík, v ktorom bude využívať dotazník. Dotazník vyplnený zamestnancami URHH poskytne informácie o korupčných rizikách na URHH a naznačí zodpovedajúce nápravné opatrenia. Na tento účel sa bude pravidelne vykonávať posudzovanie a hodnotenie korupčných rizík. Pritom sa identifikujú tie korupčné riziká, ktoré je možné predvídať vzhľadom na účel organizácie, jej veľkosť, štruktúru, rozhodovacie právomoci, povahu, rozsah a zložitosť činností. Vzhľadom na to, že URHH vstupuje do vzťahov aj s externými subjektmi, pri riadení korupčných rizík sa zohľadňujú aj partneri vecného vzťahu a interakcie s nimi. Je dôležité zdôrazniť, že *identifikované korupčné riziko neznamena, že automaticky dochádza resp. už došlo ku korupcii* alebo s ňou súvisiacej protispoločenskej činnosti. Toto riziko iba naznačuje, že existuje priestor, príležitosť alebo vhodné podmienky na uskutočnenie korupcie.

Opatrenie č. 1.1:	Zlepšovať systém riadenia korupčných rizík
Ukazovatele:	a) vypracovaný interný predpis/metodika o riadení korupčných rizík b) vytvorený katalóg identifikovaných korupčných rizík
Termín na vypracovania predpisu:	do 31. marca 2022
Termín na vytvorenie katalógu identifikovaných korupčných rizík:	do 31. marca 2022 a následne jeho pravidelná aktualizácia
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 28. februára 2023 a potom pravidelne v rámci aktualizácie PKP URHH
Gestor:	riaditeľ kancelárie generálneho riaditeľa
Spolugestori:	referát generálneho riaditeľa, riaditeľia odborov

V rámci systému riadenia korupčných rizík bude URHH **vyhodnocovať vhodnosť a efektívnosť existujúcich riadiacich činností** s cieľom zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká či odstrániť priestor priaznivý pre korupciu. Po posúdení korupčných rizík sa určí druh a úroveň protikorupčných

riadiacích činnosti, ktoré sa uplatnia na zodpovedajúcu kategóriu korupčného rizika. Pritom sa posúdi, či existujúce riadiace činnosti sú dostatočne účinné. V prípade potreby budú primerane upravené.

Cieľ č. 2:	Presadzovať kultúru verejnej integrity na URHH
Ukazovateľ:	Súlad konania zamestnancov URHH so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami

Jednou zo základných podmienok posilňovania dôveryhodnosti URHH je dôsledné presadzovanie kultúry verejnej integrity nielen v rámci URHH, ale aj vo vzťahu k partnerom vecného vzťahu a pri komunikácii s verejnosťou. Zamestnanci a vedúci zamestnanci URHH musia konať v súlade so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami a vo svojich pracovných činnostiach v rámci svojich právomocí podporovať a uprednostňovať verejný záujem pred súkromnými záujmami. Vzhľadom na to, že medzi integritou a korupciou či vznikom a existenciou korupčných rizík je nepriamo úmerný vzťah, je vhodné včleniť odporúčanie Rady OECD¹⁰ o verejnej integrite, ktorý je právnym nástrojom OECD, do systému riadenia na URHH. V súlade s týmto odporúčaním sa v činnosti URHH musia zohľadňovať nielen súvislosti, v ktorých tento URHH pôsobí, ale aj riziká, ktoré kultúru integrity ohrozujú, a integritu zamestnancov prejavujúcu sa v ich správaní.

Opatrenie č. 2.1:	Zpracovať odporúčania Rady OECD o verejnej integrite do príslušných interných predpisov URHH
Ukazovateľ:	a) vypracované pravidlá a postupy na interné a externé oznamovanie podozrení z korupcie, korupčného a neetického konania a inej protispoločenskej činnosti zverejnené na Sharepointe úradu a oznámené zamestnancom úradu
Termín:	do 31. novembra 2022
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti realizácie:	do 28. februára 2023 a potom pravidelne v rámci aktualizácie PKP URHH
Gestor:	riaditeľ kancelárie generálneho riaditeľa
Spolugestori:	referát generálneho riaditeľa, riaditelia odborov

¹⁰ Odporúčanie Rady OECD o verejnej integrite, OECD 26.1.2017. <http://www.oecd.org/gov/ethics/recommendation-public-integrity>;
https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/data/files/7024_recommendationsvk-web.PDF

8. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia PKP URHH

Monitorovanie je permanentný proces, účelom ktorého je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a uistiť sa o dosiahnutých zlepšeniach. Pri monitorovaní je nevyhnutná spolupráca a súčinnosť všetkých zainteresovaných strán, pričom nezastupiteľnú úlohu má protikorupčný koordinátor URHH, u ktorého sa priebežne sústreďujú údaje a informácie o plnení opatrení jednotlivých organizačných útvarov URHH.

Hodnotenie korupčných rizík pomáha prijímať rozhodnutia o závažnosti korupčných rizík pre URHH a opatrenia na ich riešenia. Hodnotenie vyjadruje kombináciu pravdepodobnosti vzniku rizikovej udalosti s následným vplyvom.

Cieľom monitorovania je vytvoriť jasný obraz o dosahovanom pokroku.

PKP URHH je otvorený dokument, ktorý bude v prípade potreby a zistenia nových skutočností aktualizovaný.

V termíne do 28. februára príslušného kalendárneho roka protikorupčný koordinátor URHH vyhodnotí identifikované korupčné riziká. Pri hodnotení identifikuje príčiny nevykonania alebo nedostatočného vykonávania opatrení, uvedie, aké zlepšenia sa dosiahli a na základe trendov navrhne konkrétny postup pre ďalšie obdobie, navrhne prípadné zmeny a doplnenia jednotlivých opatrení, ďalšie riešenia problémov, ako aj spôsob eliminácie prekážok spomaľujúcich alebo znemožňujúcich úspešnú realizáciu PKP URHH.

Súhrnné hodnotenie PKP URHH za uplynulý kalendárny rok sa vykoná raz ročne v termíne do 28. februára nasledujúceho roku a bude prerokované na porade vedenia URHH.

Dňa 28. 02. 2022

Vypracoval: Úrad pre reguláciu hazardných hier
Referát generálneho riaditeľa

Vydal: Úrad pre reguláciu hazardných hier
Kancelária generálneho riaditeľa